

Já, níže podepsaná Eva Stránská, autorka diplomové práce s názvem „Odpovědnost za přešůpek vztahující se k záležitostem veřejného pořádku“, dávám tímto jako subjekt údajů svůj souhlas ve smyslu ustanovení § 4 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdější předpisů, správci:

Univerzita Palackého v Olomouci

Křížkovského 8

771 47 Olomouc

ke zpracování mých osobních údajů v následujícím rozsahu:

jméno a příjmení v informačním systému, a to včetně zařazení do katalogů, dále ke zpřístupnění jména a příjmení v katalogích a informačních systémech Univerzity Palackého v Olomouci, a to včetně neadresného zpřístupnění pomocí metod dálkového přístupu. Údaje mohou být takto zpřístupněny uživatelům služeb Univerzity Palackého v Olomouci. Realizaci zpřístupnění zajišťuje ke dni tohoto prohlášení vnitřní složka Univerzity Palackého v Olomouci s názvem Informační centrum Univerzity Palackého v Olomouci.

Souhlas se poskytuje na dobu ochrany autorského díla dle zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, ve znění pozdějších předpisů.

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma „Odpovědnost za přešůpek vztahující se k záležitostem veřejného pořádku“ zpracovala sama s využitím vlastních znalostí a uvedla jsem všechny použité prameny.

V Olomouci dne 20. února 2010

Eva Stránská

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala JUDr. Monice Horákové, Ph. D., za souhlas s vedením této diplomové práce, její odborné rady, ochotu a vstřícnost.

Obsah

Obsah.....	4
Úvod.....	7
1. Veřejný pořádek a jeho právní úprava.....	10
1.1 Pojem „veřejný pořádek“.....	10
1.2 Právní úprava veřejného pořádku.....	12
2. Správněprávní odpovědnost.....	15
2.1 Obecná charakteristika.....	15
2.2 Teoretické přístupy k pojmu.....	15
2.3 Podstata, cíle a funkce.....	16
2.4 Faktický a právní aspekt	17
2.5 Projevy odpovědnosti a její realizace....	17
2.6 Členění odpovědnosti.....	17
3. Správněprávní odpovědnost za přestupky a její důsledky.....	19
3.1 Konstrukce správněprávní odpovědnosti....	19
3.2 Přehled sankcí podle přestupkového zákona.....	19
4. Soudní přezkum správního uvážení.....	21
5. Přestupky proti veřejnému pořádku.....	23
5.1 Dělení základních znaků.....	23
5.2 Obecné znaky.....	23
5.2.1 Věk.....	23
5.2.2 Příčetnost.....	24
5.3 Typové znaky.....	25
5.3.1 Objekt.....	25
5.3.2 Objektivní stránka.....	25
5.3.3 Subjekt.....	25

5.3.4	Subjektivní stránka.....	25
6.	Neuposlechnutí výzvy úřední osoby.....	27
6.1	Pojem úřední osoba.....	27
6.2	Náležitosti výzvy.....	28
6.3	Relevantní judikatura.....	28
6.3.1	Základ vyjádřený Ústavním soudem.....	29
6.3.2	Přístup Nejvyššího správního soudu.....	29
6.3.3	Slovo Veřejného ochránce práv.	31
6.4	Závěrem k tématu.....	32
7.	Rušení nočního klidu.....	33
7.1	Pojem „noční klid“.....	33
7.2	Noční klid v judikatuře Ústavního soudu..	33
7.3	Závěrem k pojmu.....	37
8.	Vzbuzování veřejného pohoršení.....	38
8.1	Teorie o veřejném pohoršení.....	38
8.2	Veřejné pohoršení podle soudní praxe.....	38
8.3	Závěrem k tématu.....	41
9.	Přestupky se vztahem k veřejnému prostranství, veřejně přístupnému objektu, veřejně prospěšnému zařízení.....	42
9.1	Vymezení základních termínů.....	43
9.1.1	Veřejné prostranství.....	43
9.1.2	Veřejně přístupné objekty.....	44
9.1.3	Obecně prospěšná zařízení.....	45
9.2	Jednání subjektu.....	46
9.3	Závěrem ke kapitole.....	46

10. Neoprávněné založení skládky, nevhodné nakládání s odpadky.....	47
11. Prostituce – přestupek ano i nikoliv.....	48
11.1 Přiblížení obsahu pojmu „prostituce“..	49
11.2 Způsoby regulace prostituce.....	49
11.3 Samostatný zákon o prostituci.....	51
11.4 Judikatura Ústavního soudu.....	52
11.5 Závěrem ke kapitole.....	57
Závěr.....	58
12. Seznam použité literatury.....	59
Monografie.....	59
Články v časopisech.....	60
Právní přepisy.....	60
Internetové zdroje.....	60

Úvod

Tématem této diplomové práce je odpovědnost za přestupek vztahující se k záležitostem veřejného pořádku.

Zvolené téma náleží do oblasti správního práva, resp. správního práva trestního. Správní právo trestní je velice široká oblast zahrnující jak přestupky tak správní delikty. Tento subsystém svým způsobem trpí nedokonalostí zákonné úpravy, která je nejednotná, a výkladovými problémy v oblasti jednoznačného vymezení správních deliktů a jejich členění. Navíc, a ve velmi zjednodušeném nahlížení, lze trestní část správního práva chápat jako „slabšího sourozence“ trestního práva - jak lze z běžně užívaného slovního spojení „je to jenom přestupek“ vycítit. Nicméně při bližším a důkladném zkoumání celého oboru je možné setkat se s řadou zajímavých součástí a překvapivých prvků. Za jednu z těchto podmnožin celého úseku správního trestání považují přestupky proti veřejnému pořádku, resp. jejich kompletní odpovědnostní problematiku. Byť přestupky proti veřejnému pořádku ani zdaleka nejsou nejzávažnější protiprávní činností, jež se na území České republiky vyskytuje, neznamená to, že má jejich úprava pouze jakousi proklamační hodnotu a v podstatě jsou opominutelnou částí právní řádu. Zajímavým aspektem a zároveň určitou spojovací nití tohoto oddílu přestupkového práva je nevyhraněnost použitých pojmů, které mají naplnit obsah pojmu centrálního, tedy pojmu „veřejný pořádek“. Tento aspekt vychází především z obecného náhledu obyvatel na problematiku, který si spojují s termínem „veřejný pořádek“ a promítá se do právního řádu v souladu se základním požadavkem na právo - a to jako sankčního systému za protivení se morálce a mravnosti.

Jak je z názvu práce zřejmé, zaměřila jsem se jak na obecný odpovědnostní rozměr jednání hodnoceného jako přestupující zákon, tak na samotnou detailnější

charakteristiku jednotlivých skutkových podstat přestupků proti veřejnému pořádku.

Účelem první kapitoly bylo vymezit centrální pojem celé práce, tedy pojem „veřejný pořádek“. Tento neurčitý právní termín s sebou nese určitou množinu složek, díky nimž můžeme dosáhnout přesnějšího definování základního pojmu a tím se snadněji orientovat v dalším textu.

Další kapitola je věnována správněprávní odpovědnosti jako elementární součásti koncepce správního trestání. Na tuto část práce navazuje pojednání o správněprávní odpovědnosti za přestupek, v níž je přistoupeno k jednotlivým prvkům tvořícím základ odpovědnosti.

Následují kapitoly, jejichž obsahem je vždy jedna zvolená skutková podstata přestupku proti veřejnému pořádku. V každé z nich jsem se snažila vystihnout podstatu použitého pojmosloví za použití legálních definic obsažených ve speciálních zákonech a především s ohledem na judikaturu soudů. Judikatura svou blízkostí konkrétnímu problému pomáhá přibližovat obsah terminologie s ohledem na účel dané právní normy v níž je obsažena.

Poslední kapitola poněkud vybočuje z nastoleného systému, protože její základ, tedy skutková podstata, nemá přesný právní rámec. Jedná se o kapitolu o prostituci. Vzhledem k tomu, že tento nežádoucí sociální jev a jeho následky dopadají do všech právních odvětví ať už soukromého či veřejného práva, rozhodla jsem se zařadit i do své práce věnované jedné z částí přestupkového práva rozbor tohoto problému. Prostituce může a nemusí být přestupkem proti veřejnému pořádku. Ale samotná možnost jejího protnutí s přestupkovým právem mě zaujala dostatečně na to, abych jí věnovala pozornost.

Cílem mé práce je zaměřit se na právní charakteristiku institutu správněprávní odpovědnosti, s přiblížením odpovědnosti za přestupek, a její propojení s pojmem „veřejný

pořádek". Navíc obecné a teoretické poznatky rozšířit o praktický rozměr využitím judikatury spojené s touto právní oblastí a jejím prostřednictvím vymezit použité neurčité právní pojmy, s nimiž zákonodárce příliš nešetřil. V práci se budu snažit vystihnout přístup vrcholných článků soudní soustavy a vývoj jejich názorů na pojem veřejného pořádku a dílčích termínů, jež ho vytvářejí.

1. Veřejný pořádek a jeho právní úprava

1. 1 Pojem veřejného pořádku

Veřejný pořádek jako pojem se řadí do kategorie neurčitých právních pojmů, z čehož vyplývá, že obsah tohoto pojmu není zákonem nebo podzákonným předpisem precizně a jednoznačně definován s platností pro celý právní řád. Neurčitým právním pojmem lze nazvat skutečnost nebo jev, které nelze přesně vymezit co do jejich obsahu a rozsahu.¹ Ke konkretizaci se často používají demonstrativní výčty znaků neurčitého pojmu nebo právní předpis uvádí maximum prvků, které má v právních vztazích takovou normou upravených daný jev či věc zahrnovat. K jejich vymezení může zákonodárce, případně soudní judikatura či správní orgán, přistoupit i z hlediska negativního, tzn. určí, kdy je žádaný stav daným pojmem narušen. Mezi neurčité právní pojmy se dále řadí např. „právem chráněný zájem“, „veřejná bezpečnost“, „občanské soužití“. Obsah pojmu stanovuje především konkrétní rozhodnutí orgánu aplikující příslušný předpis. Povinností správního orgánu je vyložit pojem, a to alespoň rámcově, objasnit význam a popsat proces, jímž k určitému závěru došel.²

Veřejný pořádek lze chápat v užším a širším pojetí.

V širším smyslu se jedná o ochranu pravidel chování obsažených v právních normách. Tento přístup v sobě obsahuje i pravidla morální uznávaná obyvatelstvem žijícím na určitém území. V užším smyslu se jedná o souhrn pořádkových pravidel chování lidí na veřejnosti, která nejsou výslovně upravena právními předpisy, ale jejichž zachovávání je nutnou podmínkou spořádaného společenského soužití. To je dáno názory většího

---

1 Mates, P. *K problematice neurčitých právních pojmů ve správním právu*. Právní rozhledy, 2007, č. 9, str. 327

2 Mates, P. *K problematice neurčitých právních pojmů ve správním právu*. Právní rozhledy, 2007, č. 9, str. 327

počtu lidí, obecným přesvědčením, zvyklostí a postoji lidí v konkrétním čase a místě.³ Obecně se jádrem veřejného pořádku vnímá ochrana poklidného soužití občanů, nerušené užívání práv, zajištění bezpečnosti osob a majetku. Jedná se tedy o stav, kdy jsou výše zmíněné normy a pravidla dodržována.

Základním problémem úpravy veřejného pořádku je právě neostrost hranice, která určuje kdy se ještě jedná o konání v souladu s představami o zachování veřejného pořádku a kdy již nikoliv. Tato mez je odvislá především od obecného povědomí většiny obyvatel na daném území. V právní úpravě musí být nevyhnutelně respektovány tradice, zvyklosti, morální hodnoty uznávané na daném místě, v konkrétním čase. K tomuto respektování tradičních nároků na spořádané chování lidí přistupuje ústavní limit vymezený v čl. 4 odst. 1 Listiny, který jasně konstatuje, že ke stanovování povinnosti je nutné zákonné zmocnění. V uvedeném smyslu se vyjádřil i Ústavní soud, který v r. 1994 judikoval, že nové skutkové podstaty trestných činů, přestupků a sankce za ně nemohou být stanoveny obecně závaznou vyhláškou.⁴

S ohledem na fakt, že zachování veřejného pořádku je považováno za součást harmonického lidského soužití, svěřuje zákon místní záležitosti veřejného pořádku do samostatné působnosti obce, samozřejmě v omezené míře specifikované zákonem. Místními záležitostmi lze chápat nežádoucí jednání, které nepatří mezi trestné činy, přestupky či jiné správní delikty a zároveň má místní charakter. V uvedeném smyslu by slovo „místní“ nemělo být interpretováno jako „celorepublikové“ nebo „krajské“.⁵

---

3 Černý, J. Janata, J. *Veřejný pořádek aneb co trápí starosty*. Praha: Linde a.s., 1999, s. 18

4 nálezn Pl. ÚS 41/95 ze dne 24. 4. 1996 ve věci návrhu skupiny poslanců PSP ČR na zrušení obecně závazné vyhlášky města Brna či nálezn Pl. ÚS 8/93 ze dne 12. 4. 1994 ve věci zrušení vyhlášky města mostu k zabezpečení veřejného pořádku a bezpečnosti

5 Koudelka, Z. *Právní předpisy samosprávy*. Praha: Linde a.s., 2001, s. 210

1. 2 Úprava veřejného pořádku

V současnosti je pojem veřejného pořádku zahrnut do mnoha právních předpisů. Pro přehlednost se budu zabývat ustanoveními souvisejícími s pojmem „veřejný pořádek“ jednotlivých právních norem podle jejich právní síly, a to od norem ústavního pořádku až po vyhlášky obcí.

Listina základních práv a svobod (dále jen „Listina“), jež se chápe vedle Ústavy České republiky jako „partnerka nejvyššího zákona státu“, a jež soustřeďuje do svých ustanovení esenciální práva a svobody každého jedince, pojem veřejného pořádku využívá jako ústavní hranici, kterou lze při splnění dalších kritérií užít k omezení výkonu některého ze základních práv. Například se jedná o v čl. 12 odst. 3, který z důvodu ohrožení veřejného pořádku dovoluje zásah do zásady nedotknutelnosti obydlí, čl. 14 odst. 3 dovoluje zákonem omezit svobodu pohybu a pobytu, čl. 16 odst. 4 stanoví možnost zákonem omezit výkon práva svobodně projevovat své náboženství nebo víru v jakékoliv formě apod. V uvedených příkladech je právě nezbytností zachování veřejného pořádku legitimován odůvodněný a nevyhnutelný zásah či omezení deklarovaných práv.

Nelze opomenout zabezpečování veřejného pořádku ozbrojenými složkami České republiky. Zmíněné zabezpečování chápeme v širším slova smyslu, protože jeho obsahem je kromě potírání nežádoucího jednání spojena i preventivní a informativní činnost. Dominantní složkou v této oblasti je Policie České republiky, která koná jako samostatná jednotka a zároveň spolupracuje s orgány obce při ochraně veřejného pořádku. Nařízení vlády ČR č. 273/2008 stanovuje v § 2, že „úkolem Policie ČR je chránit bezpečnost osob a majetku a veřejný pořádek, předcházet trestné činnosti, plnit úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony, přímo použitelnými předpisy

Evropských společenství nebo mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu". O spolupráci policie s orgány obcí se zmiňuje § 16 nařízení vlády ČR 273/2008 Sb., v němž se hovoří o spolupráci orgánů, zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku, prevenci k ochraně veřejného pořádku apod.

Dalším právním předpisem upravujícím veřejný pořádek je zákon č. 200/1990 Sb., přestupkový zákon ve znění pozdějších předpisů. V ustanovení § 47 odst. 1 zákona je uveden taxativní výčet chování, které překračuje meze zachování veřejného pořádku. V pozitivním vyjádření tedy veřejný pořádek neruší ten, kdo uposlechne výzvy veřejného činitele při výkonu jeho pravomocí, neruší noční klid, nevzbuzuje veřejné pohoršení, nenarušuje rovnováhu životního prostředí apod.

Důležitým předpisem vztahujícím se k regulaci záležitostí veřejného pořádku je bezpochyby zákon č. 128/2000 Sb., o obcích ve znění pozdějších předpisů. Podle § 10 citovaného zákona jsou obce oprávněny ukládat povinnost obecně závaznou vyhláškou se jedná o „činnosti, jež by mohly narušit veřejný pořádek v obci nebo být v rozporu s dobrými mravy, ochranou bezpečnosti, zdraví a majetku, lze vykonávat pouze na místech a v čase obecně závaznou vyhláškou určených, nebo stanovit, že na některých veřejných prostranstvích v obci jsou takové činnosti zakázány". Zákon uvádí, že se může jednat např. o sportovní a kulturní podniky, taneční zábavy a diskotéky, udržování čistoty ulic a jiných veřejných prostranství, ochranu životního prostředí a veřejné zeleně v obci. Obec si tedy v rámci své působnosti může určit místo a čas vhodný pro vymezené činnosti mohou konat či klást nároky na podmínky konání a průběh. Ovšem ani oprávnění obce není bez omezení. Obec nemůže za každých okolností zasáhnout do užívání veřejného prostranství, protože slouží k obecnému užívání a je přístupné každému bezúplatně.

Malým ohlédnutím do historie legálního vymezení ústředního

pojmu celé diplomové práce budiž letmá zmínka na normu Národního Shromáždění - trestní zákoník správní č. 88/1950 Sb. Tehdejší úprava ochrany pořádku ve věcech veřejných byla obsažena v hlavě III. zákona a se dělila na ochranu veřejné správy, ochranu činnosti veřejných orgánů, ochrana veřejného označení. V hlavě VI. zákona byla upravena samostatně ochrana občanského soužití. Na zmíněnou úpravu pořádku ve věcech veřejných je třeba nahlížet s odstupem a ohledem na politické zřízení státu a odlišný přístup k hodnotám, jež zákonodárce v právním řádu preferoval.

2. Správněprávní odpovědnost

V této kapitole se zaměřím na obecné vytýčení pojmu správněprávní odpovědnosti. Správněprávní odpovědnost je základem pro přestupkové právo. Postupně se budu věnovat definování pojmu, funkcím v systému správního trestání, vysvětlení nutnosti jeho existence, projevům a realizaci.

2. 1 Obecná charakteristika

Správněprávní odpovědnost se podřazuje pojmu právní odpovědnost, někdy se nazývá specifickou odvětvovou právní odpovědností.⁶ Specifickou proto, že je realizovaná správními orgány a aplikovaná na podmínky a potřeby veřejné správy.⁷ Správněprávní odpovědnost je zejména předmětem správního práva trestního, jakožto subsystému správního práva.

Obecně můžeme správněprávní odpovědnost charakterizovat jako sekundární odpovědnost snášet nepříznivé následky, vznikající v důsledku porušení povinnosti primární.⁸

2. 2 Teoretické přístupy

V teorii se rozlišují dvě koncepce správněprávní odpovědnosti. První z nich je sankční koncepce, resp. retrospektivní chápání právní odpovědnosti, podle níž odpovědnost vzniká a nastupuje teprve v důsledku porušení právní povinnosti a její uplatnění se projevuje v uložení sankce.⁹ Projev sankční koncepce tkví v jednotě okamžiku vzniku

6 Průcha, P. *Správní právo – obecná část*. Brno: Masarykova univerzita a nakladatelství Doplněk, 2007, str. 379-387

7 Průcha, P. *Správní právo – obecná část*. Brno: Masarykova univerzita a nakladatelství Doplněk, 2007, str. 379-387

8 Průcha, P. *Správní právo – obecná část*. Brno: Masarykova univerzita a nakladatelství Doplněk, 2007, str. 379-387

9 Průcha, P. *Správní právo – obecná část*. Brno: Masarykova univerzita a

správněprávní odpovědnosti s okamžikem vzniku povinnosti strpět a nést sankci jako důsledku narušení společenský vztahů chráněných správním právem. Protiprávní jednání subjektů správního práva, za něj lze uložit sankci, zakládá správněprávní odpovědnost. Uvedené protiprávní jednání se označuje správní delikt. Ze zmíněného fakticky plyne rovnost mezi správněprávní odpovědností a odpovědností za správní delikt.

Druhá koncepce, tzv. aktivního chápání právní odpovědnosti, klade vznik odpovědnosti do okamžiku vzniku primární právní povinnosti, tzn. do stadia, než tato povinnost mohla být porušena.¹⁰

2. 3 Podstata, cíle a funkce

Podstata správněprávní odpovědnosti spočívá v existenci nepříznivých následků pro protiprávně jednající subjekt.

Základním cílem a důvodem pro uplatnění správněprávní odpovědnosti je odstranění poruchy vzniklé porušením právní povinnosti, vyloučení dalších následků souvisejících s takovým porušením a především zabránění opakování protiprávního jednání.

Mezi funkce institutu správněprávní odpovědnosti se řadí signalizace - poukázání na porušení práva, dozor a ochrana - určení charakteru porušení práva, prevence - zajištěním nerušeného chodu veřejné správy odstraňováním překážek, reparace a represe, jež se vztahují zvláště k fázi sankcionování za protiprávní jednání.¹¹ Prevenci lze považovat za nejvýznamnější z uvedených funkcí, protože uplatňováním

---

nakladatelství Doplněk , 2007, str. 379-387

10 Průcha, P. *Správní právo - obecná část*. Brno: Masarykova univerzita a nakladatelství Doplněk , 2007, str. 379-387

11 Průcha, P. *Správní právo - obecná část*. Brno: Masarykova univerzita a nakladatelství Doplněk , 2007, str. 379-387

správněprávní odpovědnosti dochází k působení jak na protiprávně jednajícího, tak na ostatní subjekty správního práva, které se porušení práva nedopustily.

2. 4 Faktický a právní aspekt odpovědnosti

Faktickou stránkou správněprávní odpovědnosti je porušení právní povinnosti založené předpisem správního práva. Právní základ spočívá v postihu správněprávní sankcí. S ohledem na zákonnost sankce musí být jednoznačný vztah mezi faktickou a právní stránkou věci. Takovou vazbu vytváří předpoklady správněprávní odpovědnosti, jež se člení na dvě skupiny. První se uceleně nazývají objektivní. Do této kategorie patří protiprávnost jednání, škodlivý následek a kauzální nexus mezi nimi. Druhou kategorií, zvanou subjektivní, tvoří jediný prvek, a to zavinění.

2. 5 Projevy odpovědnosti a její realizace

Projevy správněprávní odpovědnosti dopadají jak na subjekt, jež se dopustil porušení právních norem, tak na správní orgán jakožto reprezentanta veřejné moci uplatňujícího odpovědnost. První subjekt má povinnost strpět správněprávní sankci a druhý je oprávněn a zároveň povinen aplikovat a realizovat v konkrétním případě příslušné sankce vůči narušiteli. Aby se na narušiteli uplatnil projev správněprávní odpovědnosti musí správní orgán aktivně zasáhnout v rámci svojí kompetence. Postihnutí sankcí není automatickým následkem poruchy. Ze souvislosti mezi aktivním konáním správního orgánu a stanovením sankce vyplývá úloha správněprávní odpovědnosti při naplňování základních cílů a úkolů veřejné správy. Z tohoto hlediska můžeme prosazování

funkcí správněprávní odpovědnosti označit za specifickou mocenskou ochranu realizovanou orgány veřejné správy.¹²

Realizace správněprávní odpovědnosti se zakládá na principu nadřízenosti a podřízenosti účastnících se subjektů. Správní orgán postihující konkrétní subjekt, jež jednal protiprávně a naplnil znaky správněprávní odpovědnosti, představuje reprezentanta veřejné moci v nadřízeném postavení. Stejnou pozici zaujímá i v situaci, kdy odpovědným subjektem je jiný orgán veřejné správy nebo ten, komu je toto postavení přiznáno.

2. 6 Členění odpovědnosti

O správněprávní odpovědnosti doposud bylo pojednáno jako o celku. O jednolitém komplexu ovšem hovořit nelze. Základním rozčleněním správněprávní odpovědnosti je její rozdělení do dvou základních skupin - správněprávní odpovědnost za přestupky a správněprávní odpovědnost za tzv. jiné správní delikty.¹³ Se zřetelem na zaměření diplomové práce bude v další části následovat pouze výklad správněprávní odpovědnosti za porušení právní normy ve formě přestupku.

---

12 Průcha, P. *Správní právo - obecná část*. Brno: Masarykova univerzita a nakladatelství Doplněk, 2007, str. 379-387

13 Průcha, P. *Správní právo - obecná část*. Brno: Masarykova univerzita a nakladatelství Doplněk, 2007, str. 388-393

3. Odpovědnost za přestupky a sankce

Vymezení správněprávní odpovědnosti za přestupek zahrnuje odpovědnost za nejrozsáhlejší, nejfrekventovanější a nejuceleněji upravenou skupinu správních deliktů.¹⁴

Legislativně je upravena v zákoně č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. Tento zákon obsahuje právní úpravu přestupků a odpovědnosti za ně v rozhodující míře. Úprava mimo něj se týká specifických případů.

3. 1 Konstrukce odpovědnosti za přestupek

V § 2 zákona o přestupcích, je stanovena generální klauzule založená na kombinaci znaků formálních a materiálních a negativním a pozitivním pojmovým vymezením. Základní definici samotného pojmu „přestupek“ lze nalézt § 2 odst. 1 zákona o přestupcích. Jedná se o zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno, nejde-li o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin. Negativní definici pojmu pak obsahuje § 2 odst. 2 zákona o přestupcích, jež vymezením okolností vylučujících protiprávnost určitá jednání subjektu považuje za jednání v souladu s právem a vylučuje správněprávní odpovědnost za přestupek. Přestupek je jediným správním deliktem, jež má vlastní legální definici.

Jednotlivé druhy přestupků pak představují pro společnost nebezpečné způsoby jednání, jimž je třeba zabránovat a chránit tak společnost před jejich negativním dopadem. Hranicí mezi přestupky a jinými správními delikty stanovuje množství

---

¹⁴ Průcha, P. *Správní právo - obecná část*. Brno: Masarykova univerzita a nakladatelství Doplněk, 2007, str. 388-393

zákonných znaků, od trestných činů přestupky odděluje nižší stupeň společenské nebezpečnosti. K definování termínu „přestupek“ přispívá i judikatura, a to výkladem vyloučení souběhu přestupku a trestného činu, jejichž skutková podstata se vztahuje k totožnému jednání, např. rozhodnutí Městského soudu v Praze 2 Ca 5/2005-33 ze dne 8. 9. 2005.¹⁵

K naplnění skutkové podstaty přestupku dojde v okamžiku splnění všech zákoných podmínek, to znamená obecných znaků i znaků typových (znaků skutkové podstaty), jejichž existenci zákon spojuje s definicí daného přestupku, za současné prokázané přítomnosti materiálního korektivu. Mezi obecné znaky se řadí věk, přičetnost, zavinění. Objekt, objektivní stránka, subjekt, subjektivní stránka tvoří znaky typové. Materiálním korektivem se nazývá společenská nebezpečnost či škodlivost podle zákonné dikce „jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti“. Existence nebezpečnosti a míra porušení právem chráněných hodnot se určuje na základě posouzení konkrétních okolností individuálního případu. Absence některého z uvedených znaků vede k nemožnosti postihu daného jednání jako přestupku.

3. 2 Přehled sankcí podle přestupkového zákona

Sankce za přestupky představuje hierarchický systém donucovacích opatření od napomenutí, přes pokutu, zákaz činnosti, až po propadnutí věci. Sankcionování mladistvých je upraveno odlišně. Mladistvým se ukládají ochranná opatření, která se skládají ze dvou množin, a to omezující opatření a zabránění věci. Přestupky proti veřejnému pořádku postihují sankce v podobě pokut do 50 000 Kč, v závislosti na povaze protiprávního jednání přestupujícího zákon.

---

¹⁵ Horzinková, E. Kučerová, H. *Zákon o přestupcích s komentářem a judikaturou*. Praha: Leges, s. r. o., 2009, str. 31

4. Soudní přezkum správního uvážení

Správní uvážení neodmyslitelně patří ke skupině přestupků proti veřejnému pořádku, protože jak již bylo zmíněno, je pro ni charakteristická koncentrace neurčitých právních pojmů. V rámci správního řízení vymezuje správní orgán obsah neurčitého právního pojmu a na základě takového vymezení stanovuje sankci. Postih lze určit prostřednictvím správního uvážení, tedy volbou mezi zákonnými sankčními prostředky. Jistota, že správní orgán obsah pojmu vystihne v souladu s celospolečenskou představou o takovém pojmu, je sice vysoká, ale není stoprocentní. Situaci, kdy správní orgán bude chování jedince hodnotit jako závažněji narušující společenské poměry než relevantní většina dotčeného společenství, si lze velmi snadno představit. Následkem nevhodně vyloženého obsahu pojmu je pak riziko špatně provedeného správního uvážení a tím nesprávného rozhodnutí. Z toho důvodu je nevyhnutelná existence možnosti přezkumu správního uvážení a jeho modifikace.

Oblast soudního přezkumu správního uvážení nachází svůj základ v nastavení vztahu moci výkonné a moci soudní, kdy posléze uvedená má svěřenu pravomoc z nezávislých pozic kontrolovat rozhodování veřejné správy. Ve vztahu k právům a zájmům jednotlivců je stanoven požadavek kontroly respektování limitů a kritérií výkonu té části veřejné moci, jež je svěřena veřejné správě. V rámci soudního přezkoumávání je v nejjobecnější rovině řešena otázka právní korektnosti (zákonnosti, právnosti) veřejné správy. Toto kritérium může ve specifické oblasti správního uvážení a jeho soudní kontroly mít více úrovní.¹⁶

---

¹⁶ Skulová, S. *Správní uvážení: základní charakteristika a souvislosti pojmu*. Brno: Masarykova univerzita, 2004, str. 205

Pravomoc soudu k přezkumu správního uvážení v rámci správního soudnictví je založena zákonem č. 150/2002 Sb, soudní řád správní. Účelem právní úpravy je poskytnutí soudní ochrany veřejným subjektivním právům fyzických a právnických osob způsobem stanoveným tímto zákonem a za podmínek stanovených tímto nebo zvláštním zákonem¹⁷.

Mimo rámec správního soudnictví stojí soudní kontrola rozhodování správní úřadů o věcech, které patří do oblasti soukromého práva. Tato oblast náleží do působnosti soudů obecných, které věc mohou plně projednat, přičemž nejsou vázány skutkovým stavem zjištěným správním orgánem¹⁸. Bližší charakteristika této oblasti a specifické problémy v ní se vyskytující už jsou nad rámec této práce a nebudu se jimi podrobněji zabývat.

Nezákonnost rozhodnutí správního orgánu podle platné úpravy může spočívat m.j. právě v tom, že správní orgán překročil zákonem stanovené meze správního uvážení, nebo správního uvážení zneužil. Není vyloučeno ani nezákonné použití správního uvážení v souvislosti s nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu. Naopak s nezákonnou nečinností správního orgánu prakticky není možné spojovat nezákonné použití správního uvážení.¹⁹

Současná úprava soudního přezkumu ve správním soudnictví obecně neumožňuje, aby soud vstoupil do role správního orgánu a nahrazoval jeho volnou úvahu svou úvahou vlastní. Toto se však netýká trestů uložených za správní delikt. Správní soudy disponují pravomocí upustit od takového trestu nebo jej snížit, pokud byl trest uložen v zjevně nepřiměřené výši. Zde již soud může nahradit úvahu správního orgánu vlastní úvahou, ovšem pouze způsobem moderačním.

---

17 § 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní

18 Skulová, S. *Správní uvážení: základní charakteristika a souvislosti pojmu*. Brno: Masarykova univerzita, 2004, str. 205

19 Skulová, S. *Správní uvážení: základní charakteristika a souvislosti pojmu*. Brno: Masarykova univerzita, 2004, str. 206

5. Přestupky proti veřejnému pořádku

Kapitola je věnovaná stručné charakteristice jednotlivých zákonem vyžadovaných znaků, jež vedou k rozhodnutí, zda byl spáchán přestupek proti veřejnému pořádku a kdo jej spáchal. Toto teoretické pojednání shrnuje základní poznatky důležité pro bližší obeznámení se s požadavky zákonodárce na jednoznačnost určení daného jednání jako přestupujícího zákon v dostatečném rozsahu pro vyslovení odpovědnosti a nastoupení sankce. Nelze opominout fakt, že jednotlivé složky, jichž se týká další výklad, jsou sice nutnými náležitostmi pro existenci přestupku, ale nevyhnutelně k nim přistupuje materiální korektiv v podobě společenské nebezpečnosti, o němž bylo pojednáno v předcházející kapitole. Bez něj totiž o přestupku taktéž hovořit nelze.

5. 1. Dělení znaků

Soud k závěru, že byl spáchaný přestupek, může dojít po přezkoumání všech znaků správněprávní odpovědnosti za přestupek. Množina všech znaků se vnitřně dělí na znaky obecné a typové. Obecnými znaky vztahujícími se ke všem konáním jsou věk a přičetnost pachatele. Typovými znaky určujícími skutkovou podstatu spáchaného činu jsou objekt, objektivní stránka, subjekt, subjektivní stránka.

5. 2 Obecné znaky

5. 2. 1 věk

Podle § 5 zákona o přestupcích se věková hranice pachatele přestupku stanovuje na 15 let, resp. vznik správněprávní

odpovědnosti za přešupek je určen dnem po dosažení tohoto roku.

5. 2. 2 Příčetnost

Druhým obecným znakem je příčetnost. Vyslovení příčetnosti pachatele v době spáchání činu závisí na dvou složkách. První je složka rozumová, tzn. schopnost pachatele chápat význam (složka rozumová) svého činu pro společnost a druhou složka ovládací, která spočívá ve schopnosti pachatele ovládat své konání. Nepřítomnost jedné z nich zapřičiňuje nepřičetnost pachatele, vylučuje vznik správněprávní odpovědnosti za jednání, a tím i nemožnost jeho postihu pro spáchání přešupku. Zákon příčetnost vymezuje negativně, tedy vyslovuje, kdy pachatel nebude odpovědný za přešupek. Podle § 5 zákona o přešupcích taková situace nastane v případě existence prokázané duševní poruchy v době spáchání přešupku, jež potlačila schopnost konajícího rozpoznat nedovolenost jednání či jej ovládnout. Komplikovaná situace může nastat v okamžiku, kdy pachatel, jež byl v rámci občanskoprávního řízení zbaven nebo omezena ve způsobnosti k právním úkonům soudem. Toto statusové rozhodnutí soudu neznamena automaticky nepřičetnost pachatele ve vztahu k možnosti spáchání přešupku. Absence některé ze složek příčetnosti se zkouma v rámci daného přešupkového řízení vždy, tudíž může být prokázano, že v době spáchání přešupku byla osoba příčetná a tedy plně odpovědná za dopuštění se projednávaného jednání, vzdor odejmutí nebo omezení způsobnosti k právním úkonům civilním soudem.

5. 3 Typové znaky

5. 3. 1 Objekt

Objektem se má na mysli společenský zájem nebo vztah chráněný právem, v této oblasti se jedná o veřejný pořádek jakožto hodnotu, jež přesahuje individuální zájmy. Rozhodovací činnost soudů ustálila obsah tohoto pojmu na klidném spořádaném soužití občanů, které je třeba chránit proti závažnějším útokům narušujícím tento veřejný klid a pořádek jako veřejný statek skupinového zájmu jednotlivce.²⁰

5. 3. 2 Objektivní stránka

Jednání, jeho následek a kauzální nexus mezi nimi jsou prvky, jež obsahuje objektivní stránka skutkové podstaty přestupku. Za jednání se intencích tématu práce skupině přestupků považuje například rušení nočního klidu či vzbuzování veřejného pohoršení. Jednáním lze nazvat aktivní konání subjektu nebo i opomenutí povinnosti konat.

5. 3. 3. Subjekt

Subjektem je fyzická osoba pachatele, jež naplnila všechny znaky přestupku.

5. 3. 4. Subjektivní stránka

Subjektivní stránkou přestupku se nazývá zavinění, jímž se chápe vnitřní vztah člověka k určitým skutečnostem, které zakládají přestupek.

---

²⁰ Horzinková, E. Kučerová, H. *Zákon o přestupcích s komentářem a judikaturou*. Praha: Leges, s. r. o., 2009, str. 192

Zavinění rozeznáváme ve dvou formách, a to ve formě zavinění nedbalostního nebo úmyslného. Pokud zákon přímo nevyžaduje přítomnost úmyslu postačuje k vyslovení odpovědnosti pachatele za spáchaný přestupek zavinění nedbalostní.

K úmyslnému spáchání dojde tehdy, pokud pachatel zamýšlel porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem nebo zájmy chráněné jinými právními normami a také v případě, pokud věděl, že svým jednáním může chráněné zájmy porušit nebo ohrozit a byl srozuměn s faktem, že takový následek může nastat. O nedbalostním spáchání přestupku hovoříme v situaci, kdy pachatel věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem či jinými předpisy, ale bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že takové porušení nebo ohrožení nezpůsobí. Taktéž v případě, kdy nevěděl o možných následcích, ale s přihlédnutím k okolnostem a osobním poměrům o daných důsledcích vědět měl a mohl.

6. Neuposlechnutí výzvy úřední osoby

Prvním v řadě přestupků definovaných v taxativním výčtu § 47 zákona o přestupcích a taktéž první skutkovou podstatou přestupku, jíž se budu v práci zabývat, je neuposlechnutí výzvy úřední osoby při výkonu její pravomoci.

Správněprávní odpovědnost za neuposlechnutí výzvy úřední osoby lze dovodit pouze za přítomnosti následujících znaků. Především je třeba jednoznačně charakterizovat prvky naplňující termín „úřední osoba“, dále potom výzvu, jejíž uposlechnutí se vyžaduje.

6. 1 Pojem „úřední osoba“

Vymezení pojmu „úřední osoba“ obsahuje zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů. Ten uvádí v § 127, že se za úřední osobu považuje „soudce, státní zástupce, prezident České republiky, poslanec nebo senátor Parlamentu České republiky, člen vlády České republiky nebo jiná osoba zastávající funkci v jiném orgánu veřejné moci, dále potom člen zastupitelstva nebo odpovědný úředník územní samosprávy, orgánu státní správy nebo jiného orgánu veřejné moci, příslušník ozbrojených sil nebo bezpečnostního sboru nebo strážník obecní policie, soudní exekutor při výkonu exekuční činnosti a při činnostech vykonávaných z pověření soudu nebo státního zástupce, notář při provádění úkonů v řízení o dědictví jako soudní komisař, finanční arbitr a jeho zástupce, nakonec i fyzická osoba, která byla ustanovena lesní stráží, stráží přírody, mysliveckou nebo rybářskou stráží“.

Úřední osobou je fyzická osoba (zvolená, jmenovaná, pověřená, ustanovená), která plní úkoly společnosti nebo státu a používá při tom pravomoc, která jí byla svěřena v rámci

odpovědnosti za plnění úkolů státu nebo společnosti.²¹

Úřední osoba cizího státu nebo mezinárodní organizace se za uvedených podmínek považuje za úřední osoby podle zákona o přestupcích, pokud tak stanoví mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána.²²

Analogicky se podle jednotlivých ustanovení zákona o přestupcích vyžaduje, aby byl přestupek spáchán v souvislosti s její pravomocí a odpovědností úřední osoby.

6. 2 Náležitosti výzvy

Další podmínkou naplnění skutkové podstaty je soulad učiněné výzvy se zákonem. Výzva musí jasně a přesně obsahovat informaci, co má vyzývaná osoba konat, popř. jakého konání se má zdržet či jaké úkony má strpět.²³ Podrobnější výklad k takovéto výzvě, jejíž neuposlechnutí může vést k vzniku odpovědnosti za přestupek, poskytují následně uvedená rozhodnutí soudů.

6. 3 Relevantní rozhodnutí

V této části kapitoly se zaměřím na rozhodnutí Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu, která se vztahují k problematice výzvy veřejného činitele a její vymahatelnosti. Vzhledem k tomu, že zákon blíže nestanovuje všechny podmínky, jež je třeba kumulativně shledat za existující má-li být rozhodnuto o spáchání přestupku formou neuposlechnutí výzvy veřejného činitele, nelze učinit jinak než se zaměřit na

---

21 Jelínek, J. a kol. *Trestní zákoník a trestní řád s poznámkami a judikaturou*. Praha: Leges, s.r.o., 2009, str. 161

22 Horzinková, E. Kučerová, H. *Zákon o přestupcích s komentářem a judikaturou*. Praha: Leges, s. r. o., 2009, str. 193

23 Horzinková, E. Kučerová, H. *Zákon o přestupcích s komentářem a judikaturou*. Praha: Leges, s. r. o., 2009, str. 193

judikaturu, která vnáší dostatečné světlo do tématu. Zajímavý náhled na obsah probírané skutkové podstaty přinesl výsledek činnosti Veřejného ochránce práv, který je uveden posléze.

6. 3. 1. Základ vyjádřený Ústavním soudem

Základem pro jednoznačné stanovení limitů jednání souladného s právním řádem je usnesení Ústavního soudu č. I. ÚS 263/97 ze dne 6. 1. 1998:

"Občané jsou povinni se podrobit výkonu pravomoci veřejného činitele bez ohledu na vlastní soukromý názor. Jsou-li přesvědčeni, že tímto jednáním bylo porušeno jejich právo či jim byla způsobena škoda, mohou se proti takovému postupu veřejného činitele bránit jiným a to zákonným způsobem. Ústava ČR, Listina základních práv a svobod, ani žádná jiná právní norma nepřipouštějí, aby občané nejprve hodnotili zákonnost postupu veřejných činitelů a teprve na základě to jejich pokynů uposlechli nebo neuposlechli."

6. 3. 2 Přístup Nejvyššího správního soudu

Dva uvedené judikáty se týkají oprávnění strážníka městské policie požadovat prokázání totožnosti. Na těchto dvou případech je patrný důraz na zákonnost učiněné výzvy, jejíž neuposlechnutí zakládá odpovědnost za přestupek podle § 47 odst. 1 písm a) citovaného zákona.

V rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č. 9 As 11/2007-70 soud posuzoval jednání městského strážníka ze všech nutných hledisek určujících povinnost uposlechnout jejich výzvy, tedy z hlediska existence oprávnění požadovat prokázání totožnosti, zákonnosti výzvy a reakce vyzvaného na výkon tohoto oprávnění.

Právní základ oprávnění požadovat prokázání totožnosti strážníkem obecní policie vyplývá z § 12 zákona č. 553/1991

Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obecní policii“). Dle odst. 2 písm. a), b) a c) zmíněného ustanovení je strážník oprávněn vyzvat osobu, aby prokázala svoji totožnost, jde-li o osobu, vůči které provádí úkon k plnění úkolů obecní policie, jde-li o osobu podezřelou ze spáchání přestupku, případně jde-li o osobu, od níž bude třeba požadovat vysvětlení. Dotyčná osoba je dle § 12 odst. 3 zákona o obecní policii povinna výzvě podle odstavce 2 vyhovět.

Strážník obecní policie je úřední osobou²⁴ a prováděl zákrok při zabezpečování veřejného pořádku zajišťováním nočního klidu. K zákroku byl povolán recepční hotelu, v němž mělo dojít k narušení nočního klidu. Legitimaci osoby prováděl z důvodu podezření, že je osobou rušící noční klid, příp. není-li takovou osobou, bude alespoň osobou, od níž bude možné vyžadovat vysvětlení podle § 11 zákona o obecní policii.

Z této analýzy situace dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že strážníci byly oprávněni požadovat prokázání totožnosti od dotyčného a výzvou nepřekročili zákon.

Ohledně charakteru výzvy bylo shledána její zákonná substance, když byla sdělena s poučením o následcích neuposlechnutí.

Z uvedených závěrů soud jednoznačně dospěl k rozhodnutí o jednání pachatele, jakožto jednáním naplňujícím skutkovou podstatu přestupku neuposlechnutí výzvy veřejného činitele.

Další rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č. 5 As 34/2007-66 potvrzuje přístup k hodnocení elementárních aspektů jednání, jež má být označeno jako neuposlechnutí výzvy úřední

---

²⁴ tento závěr byl opakovaně vysloven v rozhodnutí soudů - např. rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 28. 4. 1994, sp. zn. 7 To 137/94; též rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 2. 3. 2004, sp. zn. 3 To 102/94

osoby.

V tomto případě se pachateli přestupku proti veřejnému pořádku stali manželé, jež vnikli do prostoru ohraničeného kolem stromu určeného k pokácení, tedy do domu jednoho z nich. Výzvu k opuštění prostoru nerespektovali a prostor neopustili, čímž vyvolali přerušování sanačních prací, tedy pokácení stromu. Jak bylo uvedeno v předchozím rozhodnutí soudu, strážník městské policie je úřední osobou, oprávněnou zjednat pořádek. K narušení požadovaného stavu, v němž mělo dojít k provedení sanačních prací, došlo neoprávněným vniknutím obou osob do zakázaného prostoru. Neuposlechnutí výzvy následně spočívalo v odmítnutí opustit tento vymezený prostor. I v tomto případě byly shledány všechny nutné okolnosti k vyvolání správněprávní odpovědnosti za přestupek splněnými.

6. 3. 3. Slovo Veřejného ochránce práv

Nejen soudy jsou zatíženy hodnocením postupu úřední osoby v konkrétních případech. Rozebíranou skutkovou podstatu přestupku, lze nalézt i ve výsledcích šetření Veřejného ochránce práv, jakožto instituci nezávislé na státní moci a poskytující ochranu právům jedince. S ohledem na vysoký morální kredit, který požívají doporučení a stanoviska Veřejného ochránce práv, jsem se rozhodla do své práce zahrnout i výsledek jeho činnosti. Jako jeden příklad za všechny jsem vybrala podnět Veřejnému ochránci práv sp. zn.:1183/2004/VOP/VBG.

V kauze došlo ke střetu vlastnického práva a právního zájmu na zachování veřejného přístupu k veřejně přístupné účelové komunikaci. Obviněný z přestupku podle § 47 odst. 1 písm. a) zabránil využívání takové komunikace betonovým pražcem a argumentoval svým vlastnickým právem k pozemku. Po šetření na místě sám ochránce konstatoval důraz na zachování

přístupu ke komunikaci a stíhání shledal důvodným. Proto „dojde-li k umístění pevné překážky na veřejné komunikaci, je silniční správní úřad oprávněn vyzvat toho, kdo překážky na pozemní komunikaci uložil, k jejich odstranění. Nerespektování této výzvy je následně postižitelné jako přestupek neuposlechnutí výzvy veřejného činitele při výkonu jeho pravomocí“.²⁵

Na vybraném podnětu je zajímavý fakt, že ochránce se zabýval poněkud odlišnou náplní slovního spojení „výzva veřejného činitele“ než jak o něm bylo dosud pojednáno a jak je i v obecném povědomí nejčastěji vnímáno. V tomto případě se jedná o výzvu správního úřadu, která ovšem stejně jako výzva strážníka městské policie podléhá kritériu zákonnosti učiněné výzvy a oprávněnosti osoby tak konající.

6. 4 Závěrem k tématu

Problematika neuposlechnutí výzvy veřejného činitele není aktuálně nijak kontroverzním tématem. Soudní praxe vytvořila logickou a přesnou charakteristiku nežádoucího jednání pachatele, vymezila podmínky, jejichž současné naplnění se vyžaduje, a nijak výrazně se neodchyluje od nastaveného režimu. Radikální obrat v chápání výzvy veřejného činitele by bylo možné očekávat snad jedině v souvislosti s výraznou změnou politické situace (např. nastolení diktatury).

---

²⁵ Souhrnná zpráva Veřejného ochránce práv za rok 2004 Web: Veřejný ochránce práv (citovaný 15. 1. 2010). Dostupný z: <http://www.ochrance.cz/dokumenty/dokument.php?back=/cinnost/hledej.php?oblast=212&doc=1115>

7. Rušení nočního klidu

Další skutkovou podstatou, tedy druhou v pořadí podle taxativního výčtu § 47 zákona o přestupcích, je rušení nočního klidu.

7. 1 Pojem „noční klid“

Zjednodušeně lze říci, že noční klid je doba klidu v noční době. Většina obyvatel potřebuje pro regeneraci a zdravý vývoj organismu spánek, který realizuje v nočních hodinách dne. Právě tato skutečnost klade nároky na bližší specifikaci doby nazývanou noční klid. S tím souvisí i potřeba stanovení dalších limitů a omezení lidských činností, jež pomohou zabránit možným nevratným následkům na zdraví a harmonickém občanském soužití.

Pro účely této práce se budu zabývat problematikou stanovení nočního klidu a činnostmi souvisejícími s jeho porušováním, jako prvky zakládajícími odpovědnost za přestupek. Převážně se zaměřím na úpravu podzákonými předpisy, protože se jedná především o záležitost spadající do oblasti obecní úpravy jednotlivých prvků veřejného pořádku.

7. 2 Noční klid v judikatuře Ústavního soudu

Judikatura Ústavního soudu v této oblasti je velmi bohatá a nabízí ke studiu vývoje rozhodovací praxe zajímavou proměnu, jejímuž zdůraznění bude určen následující výklad.

V České republice byla doba nočního klidu stanovena vyhláškou 13/1997 Sb.²⁶, podle níž trvá od 22. do 6. hodiny. V

---

²⁶ § 9 odst. 2 vyhlášky Ministerstva zdravotnictví č. 13/1997 Sb. o ochraně před nepříznivými účinky hluku a vibrací

souladu s tímto předpisem přistoupila řada obcí na základě čl. 8 a čl. 104/3 Ústavy ČR k vydávání obecně závazných vyhlášek, v nichž stanovila přesné hodiny pro dodržování nočního klidu. Automatickým důsledkem takových úprav byla snaha o omezování otevíracích dob restaurací, pohostinství, barů a diskoték. Zákonitě nastala kolize mezi ochranou veřejného pořádku a práva na podnikání, jež je zakotveno v Listině základních práv a svobod. Tento konflikt je standardním problémem každé obce či města při zajišťování místních záležitostí veřejného pořádku.

Do r. 2000 tak docházelo k paradoxní situaci - existovala vyhláška, na níž navazovaly obecně závazné vyhlášky obcí, ale tyto hromadně Ústavní soud rušil a soukromé provozovny tím chránil před negativními dopady striktně a autoritativně stanovené doby nočního klidu.

Významným stanoviskem v celé této problematice je nález Ústavního soudu Pl. ÚS. 31/95 ze dne 2. dubna 1996. Ústavní soud posuzoval napadenou obecně závaznou vyhlášku vydanou Starým městem u Uherského Hradiště č. 8/95 „O ochraně nočního klidu“. V ní bylo radě obce přiznáno oprávnění výrazně ovlivnit zavírací dobu pohostinského zařízení, a to jak v případě výjimečných událostí (např. svatby), tak i za normálního provozu. V tomto případě Ústavní soud akcentoval právo na podnikání a provozování jiné hospodářské činnosti podle čl. 26 Listiny základních práv a svobod, přičemž omezení podle čl. 26 odst. 2 lze stanovit pouze zákonem. Tím podle názoru Ústavního soudu překročila obec zákonné zmocnění regulovat danou oblast. Navíc poukázal na tehdy platný zákon České národní rady č. 367/1990 Sb., o obcích, jež obsahuje oprávnění obce určovat otevírací dobu provozů vlastněných obcí. Tento aspekt vyhláška také nezohledňovala. Předmětná ustanovení vyhlášky soud zrušil.

Navazujícím rozhodnutím, v nichž Ústavní soud potvrzoval

nastavený trend v této oblasti je nálezn Pl. ÚS 42/96 ze dne 22. dubna 1997. V tomto případě vyhláška stanovila možnost pořádání kulturních akcí, vymezila pro ně prostory i dobu – konkrétně se jednalo o část dne mezi 14.00 h a 0.30 h. Ústavní soud použil stejnou argumentaci jako v případě předcházejícím, tedy omezení práva na podnikání a neoprávněnost tohoto omezení vzhledem k čl. 26 odst. 2 Listiny. Za další Ústavní soud odkázal na jiné zákonné předpisy, na jejichž základě je možné postihovat rušení nočního klidu (přestupkový zákon, občanský zákoník). Pro úplnou představu o jednoznačnosti preference práva na podnikání před právem obyvatel obce na nerušený noční klid v judikatorní praxi Ústavního soudu uvádím jen výčtem další obdobná rozhodnutí – nálezn Pl. ÚS 17/97 ze dne 8. října 1997, Pl. ÚS 22/97 ze dne 21. dubna 1998, Pl. ÚS 14/98 ze dne 25. srpna 1998.

V r. 2000 došlo ke zrušení z. č. 367/1990 Sb. a v účinnosti nastoupil z. č. 128/2000 Sb., o obcích. Nová právní úprava umožnila obcím stanovit v obecně závazných vyhláškách povinnosti za účelem zachování místních záležitostí veřejného pořádku a stanovit podmínky pro průběh sportovních či kulturních akcí.

Zásadní změnu přinesl z. č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, ve znění pozdějších předpisů. Ten obcím poskytl možnost regulovat „provozní doby hostinských provozoven, heren a obdobných provozoven služeb, pokud jejich produkcí nebo provozem dochází k neúměrnému obtěžování občanů“.²⁷ Jedním z důvodů novelizace byla snaha nabídnout obcím možnost omezit zdroje hluku na svém území. Zákonné zmocnění však z. č. 274/2003 Sb. zrušil a dál se regulace nočního klidu odvíjela opět pouze na základě zákonného zmocnění podle z. č. 128/2000 Sb., o obcích.

---

²⁷ Důvodová zpráva k § 96 z. č. 258/2000 Sb. o ochraně veřejného zdraví, ve znění pozdějších předpisů

Přelom do pojetí problematiky rušení nočního klidu ovšem nepřinesly pouze změny v zákonech, ale především nálezy Ústavního soudu Pl. ÚS 4/2000 ze dne 19. prosince 2000. Ve skutkové části judikátu jde o stejný problém jako v nálezech uvedených výše. Město Písek v rámci své samostatné působnosti vydalo obecně závaznou vyhlášku, jejíž prostřednictvím vymezilo činnosti, jež narušují veřejný pořádek ve městě, určilo místo a přípustný čas konání. Navrhovatel odkazoval na ustálenou judikaturu Ústavního soudu, ten ovšem pod vlivem nového z. č. 128/2000 Sb., o obcích, zhodnotil vyhlášku jako konformní s oprávněním obce upravovat danou oblast. Ústavní soud se tímto definitivně odklonil od preference práva na podnikání, jež dlouhodobě ve své judikatuře uváděl. Tento nálezy je významný především proto, že obcím se konečně naskytl mechanismus pro úspěšný boj s problémy, které byly dosud obtížně řešitelné.²⁸

Následující nálezy Ústavního soudu Pl. ÚS 23/99 ze dne 27. března 2001 potvrdil změnu směru rozhodování Ústavního soudu. Řízení se týkalo vyhlášky města Frýdek - Místek. Možnost veřejných hudebních produkcí na území města omezila dobou pořádání a konkretizací pojmu veřejná hudební produkce.

S ohledem na nálezy Pl. ÚS 44/06 ze dne 3. dubna 2007 můžeme změněný přístup Ústavního soudu k rušení obecně závazných vyhlášek chápat jako dlouhodobě konstantní. V rozhodnutí se akceptuje jednoznačné časové určení doby nočního klidu (v rozmezí mezi 22.00 a 6.00 h.), omezení rozsahu (zachovávat klid a omezit hlučné projevy), navíc soud připustil i uložení povinnosti zdržet se všech prací se zařízeními způsobujícími hluk v určených hodinách, o nedělích a dnech pracovního klidu. Soud u posledně uvedeného bodu vycházel především z toho, že takové činnosti nejsou zakázané, ale pouze přiměřeně omezeny. Lze je tedy vykonávat, ovšem

---

28 Kadečka, S. *Obce a diskotéky*. Právní rádce, 2001, č.6, s. 34-35

pouze v čase, kdy budou zásahy do oprávněných zájmů ostatních obyvatel obce minimální.

7. 3 Závěrem k pojmu

Jak z celé kapitoly vyplývá v judikatuře Ústavního soudu i v zákonné úpravě došlo k výraznému pokroku. Za povšimnutí stojí fakt, že soud se od dříve užívaného argumentu o ochraně práva na podnikání a jinou hospodářskou činnost neodklonil výslovně, pouze ho přestal upřednostňovat před zachováním nočního klidu a veřejného pořádku a tím i z převažující části zmiňovat v odůvodnění.

Z mého pohledu proud, jež Ústavní soud od r. 2000 v této oblasti uznává, považuji za správný zvláště v souvislosti s nutností vytvoření harmonického životního standardu obyvatel daného území. Když se budeme blíže zabývat důvodem tak razantního obrácení v zavedené judikatuře Ústavního soudu, můžeme se samozřejmě řídit argumenty použitými v odůvodnění každého rozhodnutí, podle mého názoru je však vhodné zdůraznit jeden společensky velmi významný fakt. Český statistický úřad průběžně vytváří statistiku počtu trestných činů v daném kalendářním roce. Od roku 1991 se počet trestných činů razantně zvyšoval a kulminoval v letech 1998 a 1999.²⁹ Logickou úvahou lze vidět souvislost mezi volným přístupem k nočnímu životu obce, který byl do určité míry tolerován Ústavním soudem prostřednictvím ochrany práva na podnikání, a majetkovou trestnou činností. V dalších rozborech ČSÚ můžeme zaznamenat pokles spáchané trestné činnosti. Tímto závěrem nemám v úmyslu umenšovat důležitost a výsledky preventivní činnosti policie, pouze poukazují na možnou souvislost.

---

²⁹ Statistika Českého statistického úřadu o trestných činech Web: Český statistický úřad (citováno 10. 12. 2009) Dostupný z: http://www.czso.cz/cz/cr_1989_ts/1401.pdf

8. Vzbuzování veřejného pohoršení

Podle dikce zákona se jedná o v pořadí třetí skutkovou podstatu dalšího nedbalostního přestupku proti veřejnému pořádku. Její naplnění přichází v úvahu při splnění obecných předpokladů býti pachatelem přestupku a jednání, jehož charakter lze označit za veřejně pobuřující.

8. 1 Teorie o veřejném pohoršení

Termín „veřejné pohoršení“ patří do kategorie neurčitých správních pojmů. Svým obsahem je blízký pocitu mravnosti, což je vnitřní záležitost každého člena společnosti. Mravnost se skládá z pravidel, na něž se v daném místě a čase shodne společnost jako celek, byť obvykle ne všemi svými členy, ale relevantní většinou.³⁰

Odkaz do morální sféry jedince se v právním řádu nevyskytuje pouze v zákoně o přestupcích. V občanském zákoníku najdeme zásadu dobrých mravů, obchodní zákoník používá poctivost v obchodním styku.

Aby bylo možné hovořit o veřejném pohoršení, je nevyhnutelné splnění následujících podmínek. Přestupek musí být spáchán veřejně. Dále je nutné, aby jednání subjektivně pohoršovalo zpravidla více než dvě osoby, které budou tomuto jednání obvykle přítomny současně. A třetí podmínkou je jasný rozpor s obsahem mravnosti, na němž se společnost shoduje. Uvedená kritéria vyslovil Nejvyšší správní soud v rozhodnutí sp. zn. 2 As 69/2003-50 ze dne 19. února 2004.

Výklad pojmu „veřejné spáchání“ se provádí analogií k ustanovení trestního zákoníku, jež takovou situaci vymezuje v § 117. Skutková podstata je naplněna pokud je přestupek

---

³⁰ Šiškeová, S. Lavický, P. Podhrázký, M. *Přehled judikatury ve věcech správního trestání*. Praha: ASPI, 2006, str. 182 - 186

spáchán obsahem tiskoviny nebo rozšiřovaného spisu, filmem, rozhlasem, televizí nebo jiným obdobně účinným způsobem nebo před více než dvěma osobami současně přítomnými.

Typickými projevy, jež vzbuzují veřejné pohoršení je neuctivost a neukázněný postoj pachatele k zásadám občanského soužití.³¹

Určitý limit můžeme dovést z výkladu jednání naplňujícího skutkovou podstatu trestného činu výtržnictví. O výtržnictví se jedná tehdy, pokud dojde k narušení klidného soužití občanů, veřejného klidu a pořádku.³² K pojmovým znakům výtržnictví zpravidla patří násilí nebo slovní projev takového charakteru, že hrubě uráží, vzbuzuje obavy o bezpečnost zdraví, majetku nebo výrazně snižuje vážnost většího počtu osob současně přítomných³³

8. 2 Veřejné pohoršení podle soudní praxe

Judikát, který jsem vybrala slouží především k vytknutí nuancí mezi dvěma zásadními společenskými normativními systémy – tedy morálkou a právem. Na první pohled by se mohlo zdát, že hranice mezi těmito dvěma množinami hodnot je vcelku ostrá a přesná, např. z pohledu vymahatelnosti sankcí za porušení hodnot daného systému. Ovšem právě charakteristika „veřejného pohoršení“ prolamuje zdánlivě pevnou mez. Znaky určující naplnění skutkové podstaty přestupku, jehož se týká tato kapitola, dokazují, že úroveň morálky a mravnosti v podstatě podmiňuje založení odpovědnosti za přestupek, jehož se dopustí osoba, která vzbudí veřejné pohoršení.

Jedná se o rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 2

---

31 Horzinková, E. Kučerová, H. *Zákon o přestupcích s komentářem a judikaturou*. Praha: Leges, s. r. o., 2009, str. 195

32 Jelínek, J. a kol. *Trestní zákoník a trestní řád s poznámkami a judikaturou*. Praha: Leges, s.r.o., 2009, str. 436

33 Horzinková, E. Kučerová, H. *Zákon o přestupcích s komentářem a judikaturou*. Praha: Leges, s. r. o., 2009, str. 195

As 69/2003 ze dne 19. února 2004.³⁴

Obsahem kauzy bylo jednání obviněného z přestupku, když se měl ve své nemovitosti pohybovat nahý a pohoršovat takovým chováním svoje sousedy. Obviněný (v této procesní fázi v postavení žalobce) neshledával svoje chování v rozporu ani se svým svědomím, ani s mravností a ani s právem. Poukázal na tři normativní systémy, jež se vzájemně ovlivňují. Sankcionování jednání vzbuzujícího veřejné pohoršení je styková plocha mravnosti a práva.

Podle výše uvedených předpokladů k naplnění této skutkové podstaty se předmětem dokazování stala skutečnost, zda jednáním žalobce došlo k rozporu s obecně uznávanými ustálenými mravními zvyklostmi. Jednání, jež často pohoršuje konkrétní jedince, není však vždy v rozporu s tímto celospolečenským konsenzem mravnosti. Obnažení dochází bez těchto souvislostí a má spíše povahu nechtěného důsledku nedostatečného oblečení. Takové jednání je jistě méně pohoršlivé než například využívání výrazněji obnažených těl v některých reklamách či audiovizuálních dílech obecně, či na nudistických plážích mnohdy pozorovatelných z veřejných prostranství, a tedy také veřejně přístupných zrakem.

Se zvoleným judikátem, tedy především v rámci charakterizování pojmu „pohoršení“ jako chování, jež je v rozporu s mravností, souvisí usnesení Ústavního soudu I. ÚS 393/98 ze dne 5. listopadu 1998. V usnesení došel soud k závěru, že pokud nějaké jednání není přímo a výslovně zakázáno zákonem, není vyloučena možnost subjekty práva v takovém jednání omezovat. Zákon nemusí zakazovat konkrétní jednání, ale může založit právě tuto kvalifikovanost rozporu tím, že nemravné jednání prohlásí v některých souvislostech za nezákonné.³⁵

---

34 Šiškeová, S. Lavický, P. Podhrázký, M. *Přehled judikatury ve věcech správního trestání*. Praha: ASPI, 2006, str. 182 - 186

35 Šiškeová, S. Lavický, P. Podhrázký, M. *Přehled judikatury ve věcech*

Jen pro dotvoření představy o tom, do jaké míry závisí na době a prudérnosti společnosti uvádím poslední judikát, jež už v rozhodovací praxi soudů nemá relevantní postavení, ale je spíše zábavnou historickou vsuvkou.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 1935 vzbuzovalo veřejné pohoršení „zejména společné táboření osob různého pohlaví v přírodě i ve stanech, chatách, srubech - vyjímaje táboření rodinné - pobíhání v nedostatečném úboru, zvláště v úboru koupacím mimo obvod vykázaných koupališť, zpívání popěvek obsahující nemravného..“³⁶

8. 3 Závěrem k tématu

Jak vyplývá z předcházejícího textu skutkovou podstatu přestupku spočívajícího ve vzbuzení veřejného pohoršení lze velmi obtížně pregnančně vymezit, a to zvláště z toho důvodu, že její ústřední pojem má kolísavý charakter sám o sobě. Vždy bude hlavním faktorem v této oblasti morální stav společnosti jako celku, její nároky na chování jedinců a míra netečnosti s jakou bude přistupovat k nepřístojnému jednání osob.

Jen s velkou dávkou idealismu lze na zákonodárce požadovat, aby dokázal prostřednictvím zákona potírat nemravné činy, jež mohou vzbudit veřejné pohoršení. Zejména proto, že snazší a účinnější je budovat a posilovat morální kredit člověka, jakožto základní jednotky pospolitosti, a to především v oblasti ohleduplnosti a tolerance.

---

správního trestání. Praha: ASPI, 2006, str. 182 - 186

36 Šiškeová, S. Lavický, P. Podhrázký, M. *Přehled judikatury ve věcech
správního trestání*. Praha: ASPI, 2006, str. 182 - 186

9. Přestupky se vztahem k veřejnému prostranství, veřejně přístupnému objektu, veřejně prospěšnému zařízení

V této kapitole jsem souhrnně zpracovala předpoklady pro naplnění skutkových podstat nedbalostních přestupků, jež jsou legislativně upraveny v § 47 odst. 2 písm. d), e) zákona o přestupcích.

Společným prvkem uvedených přestupků je potřeba vymezení pojmů veřejné prostranství, veřejně přístupný objekt a veřejně prospěšné zařízení. Vymezení těchto termínů je náplní první části kapitoly. Způsob jednání, s nímž se spojuje vznik odpovědnosti za přestupek v této oblasti, pak obsahuje část druhá.

Objektem přestupků je zájem společnosti na nerušeném užívání uvedených prostranství, objektech či zařízeních.³⁷

9. 1. Vymezení základních termínů

V této části kapitoly se budu zabývat vymezením pojmů, s nimiž je spojena další skupina přestupků. Opět se jedná o pojmy, jejichž obsah je dovozen převážně judikaturou a v každém konkrétním projednávání přestupku z výše uvedených skutkových podstat bude posuzováno, zda přestupek byl spáchán na místě označitelném jako veřejné prostranství či v prostoru veřejně přístupného objektu či na obecně prospěšném zařízení.

9. 1. 1. Veřejné prostranství

Legální definici najdeme v § 34 zákona o obcích. Jedná se o náměstí, tržiště, chodníky, veřejná zeleň, parky, prostory

³⁷ Červený, Z. Šlauf, V. *Přestupkové právo. Komentář k zákonu o přestupcích včetně textu souvisejících předpisů*. Praha: Linde, 2008, s. 107

přístupné každému bez omezení, tedy sloužící k obecnému užívání bez ohledu na vlastnictví k tomuto prostoru. Obecné užívání je obvykle bezplatné a nepodléhá povolovacímu režimu. S ohledem na zachování schopnosti statku být užíván může být omezeno, příp. vázáno na podmínky.

Z rozhodovací praxe soudů plyne definování pojmu veřejného prostranství např. v rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č. 5 As 49/2004 ze dne 25. října 2005, jež vychází z výčtu v § 34 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích.

Po obsahové stránce tato definice vymezuje veřejné prostranství jednak z hledisek věcných, a to tím, že uvádí v úvahu přicházející druhy či typy veřejných prostranství. Dále vymezuje veřejné prostranství znakem jeho obecné přístupnosti, což platí jak pro nepojmenovatelné, tj. tzv. další prostory, tak pro tzv. pojmenovatelné druhy či typy veřejných prostranství. V daném případě není tedy rozhodné, zda předmětný pozemek ve skutečnosti je užíván i jinými osobami než stěžovatelem, resp. jeho sousedem, podstatné pro posouzení charakteru pozemku je pouze to, zda je bez omezení volně přístupný komukoli. Skutečnost, že ostatními osobami není pozemek, který je svým charakterem veřejným prostranstvím, reálně užíván, nemá na charakter pozemku žádný vliv, resp. nečiní z něj pozemek jiné povahy.

9. 1. 2. Veřejně přístupné objekty

Tímto termínem lze označit místa, na která má přístup širší okruh osob individuálně určených a kde se také více osob zpravidla zdržuje.³⁸ Může se jednat o hřiště, zastávky městské hromadné dopravy, koupaliště, příp. restaurace či kluby, pokud se nejedná o uzavřenou společnost.

Příkladem negativního vymezení pojmu je usnesení

---

³⁸ Jelínek, J. a kol. *Trestní právo hmotné*. Praha: Linde a.s., 2006, s. 595

Nejvyššího soudu 6 Tdo 220/2003 ze dne 5. března 2003³⁹, v němž soud dovodil, že nelze za místo veřejnosti přístupné považovat uzavíratelnou část společných prostor (jako je chodba apod.) např. panelového domu nebo obydlí podobného typu, které je určeno k bydlení více uživatelů či vlastníků takového domu. Oproti tomu v usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. listopadu 2002 č. 3 Tdo 969/2002 soud shledal čekárnu ve zdravotnickém zařízení, kam mají přístup vedle zdravotnického personálu také občané - pacienti, za místo veřejnosti přístupné, přičemž pro splnění tohoto znaku (místo veřejnosti přístupné) není důležité, zda jde o soukromé či státní zdravotnické zařízení, ani o to, jakému režimu návštěvy v něm podléhají.⁴⁰

9. 1. 3. Obecně prospěšné zařízení

Obecně lze říci, že jde o zařízení náročnějšího technického charakteru, která slouží uspokojování potřeb neomezeného okruhu osob.

Jednoznačnější definici pojmu obsahuje § 132 trestního zákoníku. Ten veřejně prospěšným objektem shledává zařízení proti požáru, povodni nebo jiné živelní pohromě, obranné nebo ochranné zařízení proti leteckým a jiným podobným útokům nebo jejich následkům, ochranné zařízení proti úniku znečišťujících látek, zařízení energetické nebo vodárenské, podmořský kabel nebo podmořské potrubí, zařízení a sítě elektronických komunikací a koncová telekomunikační a rádiová zařízení, zařízení držitele poštovní licence, zařízení pro veřejnou dopravu, vč. součástí dráhy a drážních vozidel ve veřejné drážní dopravě a svislých zákazových nebo příkazových dopravních značek a dopravních značek upravujících přednost.

---

³⁹ Horzinková, E. Kučerová, H. *Zákon o přestupcích s komentářem a judikaturou*. Praha: Leges, s.r.o., 2009, str. 203

⁴⁰ Horzinková, E. Kučerová, H. *Zákon o přestupcích s komentářem a judikaturou*. Praha: Leges s.r.o., 2009, str. 203

Nároky na zachování nerušeného veřejného užívání obsahují i speciálních zákonech. Např. § 36 písm. a) a § 37 zákona o odpadech klade povinnost vlastníkovu autovraku před jeho předáním do odborných rukou musí umístit jej tam, kde nepoškozuj e nebo neohrožuj e životní prostředí ani nenaruší estetický vzhled obce či přírody nebo krajiny.

9. 2. Jednání subjektu

K uskutečnění skutku postižitelného jako přestupek podle výše uvedených ustanovení dojde, pokud se pachatel dopustí znečištění, poškození nebo neoprávněného zabránění veřejného prostranství, veřejně přístupného objektu či veřejně prospěšného zařízení. Znečistit uvedená místa lze jakýmkoliv způsobem, ať už přímo - tedy samotnou konající osobou, nebo nepřímo - tj. prostřednictvím věci (např. motorového vozidla). Povinnost úklidu veřejného prostranství může být uložena právním předpisem, stejně tak může vyplývat z obsahu práva spojeného s prostranstvím (např. vlastnické právo).⁴¹

9. 3. Závěrem ke kapitole

Jednoznačně určit, zda jednání pachatele naplnilo některou ze skutkových podstat podle § 47 odst. 2 písm. d), e) zákona o přestupcích, není tak nesnadné jako v kapitole předcházející. Bohatá rozhodovací praxe soudů, jež se pojmy veřejné prostranství, veřejně přístupný objekt a veřejně prospěšné zařízení opakovaně zabývá, je velkým pomocníkem v rozhodování správního orgánu.

---

41 Horzinková, E. Čechmánek, B. *Přestupky a správní trestání*. Praha: Eurounion s.r.o., 2008, str. 103

10. Neoprávněné založení skládky, nevhodné nakládání s odpady

Skutkovou podstatu přestupku uvedeného v § 47 odst. 1 písm. h) zákona o přestupcích, naplní osoba, jež neoprávněně založí skládku nebo odkládá odpady nebo odpady mimo vyhrazená místa.

Objektivní stránkou přestupku je zájem společnosti na zachování lidského zdraví a zdravého životního prostředí.

Tato skutková podstata přestupku propojuje zákon o přestupcích a zákon o odpadech, v něm je totiž uvedena definice pojmu odpad, skládka odpadů a vymezeno legální nakládání s odpadem.

Odpadem v souladu se zněním § 3 odst. 1 zákona o odpadech je každá movitá věc, které se osoba zbavuje nebo má úmysl nebo povinnost se jí zbavit a přísluší do některé ze skupin odpadů uvedené v příloze k zákonu o odpadech. Za skládku odpadů se považuje technické zařízení určené k odstraňování odpadů jejich trvalým zařízeným uložením na zemi nebo do země.

Nakládat s odpady lze způsobem jež neohrožuje lidské zdraví ani životní prostředí, a to navíc pouze v zařízeních, která jsou k nakládání s odpady určena.

Podle názoru Ústavního soudu vysloveným v nálezu Pl. ÚS 4/2005 ze dne 6. března 2007 se považuje odhazování nedopalků, smetí, papírů, obalů, zbytků jídla a jiných odpadků mimo odpadkové koše i znečištění způsobená chovanými zvířaty, spadají pod ustanovení § 47 odst. 1 písm. d) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích. Použít lze také ustanovení § 47 odst. 1 písm. h) citovaného zákona.

11. Prostituce - přeštupěk ano i nikoliv

Speciální pozornost v této přeštupkové oblasti, tedy v přeštupcích proti veřejnému pořádku, si bezpochyby zaslouží jeden z nejpalcivějších společenských problémů. A tím je prostituce, byť není upravena zákonem o přeštupcích přímo.

Věnovala jsem ji zvláštní kapitulu nejen z toho důvodu, že ji považuji za nejobsáhlejší kategorii, v níž se kumuluje velké množství společensky negativních jevů, ale hlavně proto, že nelze omezit jen na jednání mající znaky některé z skutkových podstat, o nichž bylo v předchozím textu pojednáno. Provozování prostituce nemusí docházet jen k vzbuzení veřejného pohoršení, ale zároveň nebo jenom pouze i k neoprávněnému zabránění veřejného prostranství. A s ohledem na fakt, že v českém právním řádu neexistuje zákon výslovně zakazující prostituci, chci podtrhnout různorodost prostředků, jimiž lze prostituci potlačit. Jak bude dále i zmíněno téma prostituce není tak zcela cizí ani dikci zákona o přeštupcích, byť ne podle účinné úpravy.

V kapitole jsem se rozhodla speciálně zaměřit právě na možnost vymýcení této nežádoucí aktivity. Z toho důvodu, že společnost prostituci chápe jako závažné narušení svého morálního stavu a výrazné narušení veřejného pořádku, jsem pozornost věnovala i legislativním záměrům regulování prostituce na úrovni zákona. Soudobý právní režim v intencích přeštupkového zákona nepostihuje prostituci v samostatné skutkové podstatě přeštupku, ale odkazuje vypořádání se s prostitucí především do kompetencí obcí. Proto kapitola obsahuje i vývoj postoje Ústavního soudu k obecně závazným vyhláškám, vztahujícím se k omezení jednání narušujícího veřejný pořádek.

11. 1. Přiblížení obsahu pojmu „prostituce“

Prostitucí se rozumí úplné poskytování služeb směřujících bezprostředně k uspokojování sexuálních potřeb, pokud přitom dochází k přímému fyzickému kontaktu mezi osobou, která tyto služby poskytuje, a osobou, která jich využívá.⁴² Považuje se za závažný sociálně-patologický jev. Kromě organizovaného zločinu (obchod s lidmi nebo narkotiky), obecné kriminality či šířením nakažlivých nemocí se dotýká i mravního stavu společnosti a v důsledku i vývoje mladistvých.

Výrazný nárůst prostituce souvisí s otevřením hranic mezi západní a východní Evropou. Především ekonomický stav východního bloku poskytoval zázemí pro živelnou sexuální turistiku a nulová právní úprava rozmachu prostituce vytvořila solidní základ.

Prostituci lze systematicky členit na pouliční, příp. silniční a prostituci provozovanou v erotických podnicích. Společnost vnímá jako závaznější první způsob provozování. Proto je nejčastější regulace právě této oblasti a zaměřím se na ní i v dalším textu.

11. 2. Způsoby regulace prostituce

Dosud platnou právní úpravou, která byla přijata za účelem regulace prostituce, je zákon č. 241/1922 Sb. z. a n., o potírání pohlavních nemocí, ve znění pozdějších předpisů.

Předmět úpravy tohoto zákona byl provedenými novelizacemi zásadně omezen. Jeho platné znění se omezuje výhradně na zákaz zřizování a udržování nevěstinců a na povinnost státní správy zřizovat ústavy, v nichž se „řemeslným prostitutkám“ zajistí dočasný útulek a příležitosti k nápravě. Vedle této úpravy

⁴² Vládní návrh zákona o regulaci prostituce Web: Ministerstvo vnitra (citováno 15. 12. 2009) Dostupný z: <http://www.mvcr.cz/clanek/prostituce-prostitutnici-scena.aspx>

obsahuje i ustanovení zajišťující dozor nad zpustlou mládeží, která vede pohlavně nemravný život.

Má-li dojít k zákonné úpravě regulace prostituce je ovšem nevyhnutelné vypovědět Úmluvu o potlačování a zrušení obchodu s lidmi a využívání prostituce druhých osob, k níž Československá socialistická republika přistoupila v roce 1958. Vypovězení by bylo možné s jednoletou výpovědní lhůtou.⁴³

Podle § 47 z. č. 200/1990 Sb., o přestupcích může být provozováním prostituce naplněna skutková podstata přestupků uvedených pod pís. c) a d). V některých případech může být vykonáváním prostituce na veřejném prostranství naplněna i skutková podstata trestného činu výtržnictví (§ 358 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů).⁴⁴

V zákoně o přestupcích existovala v minulosti samostatná skutková podstata přestupku spočívající v nabízení, poskytování či organizování poskytování sexuálních služeb na míst veřejně přístupném, s možností postihu pokutou do výše 15 000 Kč. Toto ustanovení se v průběhů novelizací odstranilo z výslovného zákonného výčtu a celá problematika byla podřazena pod případné porušení povinností stanovených obecně závaznou vyhláškou obce podle § 46 odst. 2 zákona o přestupcích.⁴⁵ Případně přichází v úvahu jednání vzbuzující veřejné pohoršení a tedy přestupek podle § 47 odst 1 písm. c) zákona o přestupcích.

Velká část odpovědnosti za existenci či neexistenci tohoto nežádoucího fenoménu je tedy ponechána na obcích a jejich

---

43 Prostituce - prostituční scéna Web: Ministerstvo vnitra (citováno 15. 12. 2009) Dostupný z: <http://www.mvcr.cz/clanek/prostituce-prostitutni-scena.aspx>

44 Vládní návrh zákona o regulaci prostituce Web: Ministerstvo vnitra (citováno 15. 12. 2009) Dostupný z: <http://www.mvcr.cz/clanek/prostituce-prostitutni-scena.aspx>

45 Průcha, P. *Správní právo - obecná část*. Brno: Masarykova univerzita a nakladatelství Doplněk, 2007, str. 399

správě. Ani na poli samostatné působnosti obce není vypořádání se s prostitucí zrovna lehkou záležitostí.

Hlavním prostředkem v boji s tímto nešvarem je obecně závazná vyhláška vydaná na základě § 10 písm. a) zákona 128/2000 Sb, o obcích. V souladu s tímto zmocněním mohou obce ukládat omezení obecně závaznou vyhláškou k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku, stanovením činností, které by mohly narušit veřejný pořádek, být v rozporu s dobrými mravy apod.

Další možný postup souvisí se zákonem č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, podle nějž se lze domáhat odstranění poutačů a reklamních zařízení lákajících k návštěvě těchto podniků umístěných v blízkosti pozemních komunikací. Citelně zasáhnout provozovatele erotických zařízení lze stanovováním poplatků z ubytovací kapacity.

Vykonávání prostituce v rozporu s obecně závaznou vyhláškou lze podle § 46 odst. 2 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, postihovat jako přestupek.

11. 3. Samostatný zákona o regulaci prostituce

Prostituce je natolik negativním sociálním jevem, že se již řadu let zákonodárce snaží regulovat její výskyt a eliminovat nežádoucí dopady na společnost samostatným zákonem.

Pravděpodobně nejsilnějším důvodem, proč se začalo o zákonném stanovení pravidel pro prostituci byly stížnosti obyvatel příhraničního města Dubí, jehož obyvatelé se obrátili na poslance a senátory České republiky peticí. Petice obsahovala požadavek na vznik opatření, která by prostituci regulovala a eliminovala problémy s nastalé.

První významnější reakcí vlády ohledně této problematiky bylo Usnesení vlády č. 331 ze dne 14. dubna 1999, kde byl

přijat dokument nazvaný Rozbor problémů souvisejících s prostitucí a vymezení podmínek jejich systémového řešení. Rozbor se skládal z části analytické a části koncepční. Analytická část se týkala zhodnocení vývoje a míry rozšíření prostituce v oblasti, s ohledem na kriminalitu, narušení zdravotního a sociálního stavu prostředí a porušování pravidel veřejného pořádku. Rozbor obsahoval i postoje jiných států a přístup Mezinárodní organizace práce k tomuto „povolání“. V koncepční části bylo navrženo upravení provozování prostituce a podnikání v této oblasti samostatným zákonem.

Na základě usnesení vlády přednesl ministr vnitra vládě České republiky „Návrh věcného záměru zákona o prostituci“. Od vzniku takového zákona bylo po opakovaných jednání ovšem upuštěno a ministrowi uloženo zpracovat „Návrh opatření k řešení problémů souvisejících s prostitucí“. Legislativní proces vedoucí k regulaci prostituce na úrovni zákona byl tak na určitou dobu zpomalen a probíhalo rozsáhlé zpracovávání informací, analýza stavu prostituce v republice a zhodnocení efektivity platných právních norem vztahujících se k řešení nejviditelnějších problémů souvisejících s prostitucí (např. oblasti veřejného pořádku, kriminality, provozování erotických podniků, eliminace zdravotních rizik a placení daní a zdravotního a sociálního pojištění).⁴⁶

Na neuspokojivou situaci reagoval i Evropský parlament ve své Rezoluci, kterou schválil dne 4. října roku 2000. Pod bodem 11 se uvádí: „Česká republika by měla věnovat přednostní pozornost problematice sexuální turistiky, dětské prostituci a obchodování se ženami v pohraničních oblastech Německa a České republiky. Evropská komise a vláda České republiky se vyzývají

---

46 Návrh opatření k řešení problémů souvisejících s prostitucí - Předkládací zpráva Web: Ministerstvo vnitra (citováno 15. 12. 2009). Dostupný z: http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/prevence/priority/prostituce2/predkl_zp.html

k přijetí efektivních opatření k řešení uvedených problémů".⁴⁷

Výše zmíněný Návrh opatření k řešení problému souvisejících s prostitucí vedl k vypracování nového věcného záměru zákona o regulaci prostituce. Tento věcný záměr vláda schválila usnesením č. 387 ze dne 28. dubna 2004. Vytvořený zákon o regulaci prostituce a novela souvisejících předpisů se bohužel nedostala dál jak do prvního čtení, kde dne 6. března 2006 došlo k zpětvzetí návrhu.

11. 4. Judikatura Ústavního soudu

Ani téma prostituce nezůstává nedotčeno rozhodováním Ústavního soudu. Ba naopak, k tomuto tématu se vztahuje velké množství rozhodnutí Ústavního soudu. Vybrala jsem především taková, které výrazněji zasáhly do boje v potírání prostituce a jejichž prostřednictvím lze přinést konkrétnější představu o rozsáhlosti celého problému.

Jak v předchozím textu bylo uvedeno největší díl odpovědnosti za životaschopnost prostituce aktuálně leží na samosprávě obcí a její podzákoně normotvorbě. Proto se další rozbor bude týkat především rozhodování Ústavního soudu v oblasti rušení příslušných obecně závazných předpisů.

Významnou pomůckou obcím byl judikát Ústavního soudu Pl. ÚS 69/04 ze dne 8. března 2007. Napadená vyhláška města Ústí nad Labem upravovala veškeré záležitosti týkající se veřejného pořádku, vč. prostituce. Ve vyhlášce bylo zakázáno „nabízení sexuálních služeb na veřejném prostranství“. Město Ústí tedy místa, kde platí zákaz prostituce vymezilo poněkud obecně a navrhovatel požadoval, aby s ohledem na právní jistotu občanů došlo ke konkrétnějšímu určení takových míst. Dále navrhovatel

---

47 Návrh opatření k řešení problémů souvisejících s prostitucí -
Předkládací zpráva Web: Ministerstvo vnitra (citováno 15.12.2009).
Dostupný z:
http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/prevence/priority/prostituce2/predkl_zp.html

samozřejmě použil argument o omezení práva na podnikání a jinou hospodářskou činnost podle čl. 26 odst. 1 Listiny. Ústavní soud argumentem a contrario uvedl, že z § 10 a) zákona o obcích nevyplývá pravidlo, podle kterého by obec nesměla činnost, které by mohly narušit veřejný pořádek v obci nebo být v rozporu s dobrými mravy, ochranou bezpečnosti, zdraví a majetku zakázat na všech neveřejných prostranstvích. Důležitý je především postoj k nutnosti vymezení míst, kde bude prostituce akceptována - „Bylo by v rozporu s ústavně zaručenou ochranou nedotknutelnosti osoby (čl. 7 Listiny), která zahrnuje ochranu proti zásahům do osobní integrity každého jedince, aby obec byla povinna vymezit na svém území taková veřejná prostranství, kde nezakazuje činnosti, které by mohly být v rozporu s ochranou zdraví. To samé platí i pro činnosti jsoucí v rozporu s ochranou majetku (čl. 11 Listiny)“. Ústavní soud zdůraznil i nutnost etického přístupu, poukázal na vývoj dětí a mladistvých a nebezpečí vnímání prostituce jako regulérního způsobu obživy. S argumentem navrhovatele o omezení ústavně zaručeného práva v čl. 26 odst. 1 Listiny, se soud vypořádal vyzvednutím ochrany mravního vývoje dětí a mládeže nad ochranu tohoto práva. Závěrem tedy Ústavní soud dospěl k názoru, že město Ústí nad Labem „nepřekročilo zákonem danou působnost, když obecně závaznou vyhláškou zakázalo nabízení sexuálních služeb na veřejném prostranství na celém území obce a vykázalo tak prostituci za zavřené dveře.“

Do doby než došlo k tomuto přelomovému rozhodnutí vyžadoval Ústavní soud přístup diametrálně odlišný. Problémy u obecně závazných vyhlášek spočívaly právě v tom, že zastupitelstva obcí prostřednictvím těchto právních předpisů zakazovala nabízení a poskytování sexuálních služeb buď celoplošně, tedy na celém území obce nebo jednoznačně nspecifikovaly místa, kde tuto činnost lze vykonávat,

případně adresátům obecně závazných vyhlášek ukládaly povinnosti nad rámec zákona. Příkladem může být náleží Ústavního soudu Pl. ÚS 50/03 ze dne 21. září 2004 „Imperativ určitosti právního příkazu či zákazu vyžaduje, aby takové prostranství bylo v obecně závazné vyhlášce určeno co možná nejpřesněji, tj. tak, aby jeho lokalizace byla dostatečně konkrétní a nevyvolávala žádné interpretační pochybnosti.“ Tento přístup vycházel z restriktivní interpretace ust. § 10 písm. a) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, kde je jasně uvedeno, že takový zákaz se musí vztahovat "na některá veřejná prostranství v obci".

S tímto přístupem korespondoval i postoj Ministerstva vnitra ČR, jež se významně projevil v případě města Plzně. Zastupitelstvo města Plzně se snažili prostituci vykázat za brány města. Zastupitelstvo tedy schválilo obecně závaznou vyhlášku č. 17/2004 k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku, kterou se vymezují veřejná prostranství, na nichž se zakazuje prostituce; to opět co do formulace s tím, že "nabízení, sjednávání, provozování a využívání prostituce se zakazuje na těch veřejných prostranstvích, která se nacházejí v současně zastavěném území města Plzně". Ministerstvo vnitra s ohledem na vágní vymezení míst, která se za zakázaná pro prostituci považují, pozastavilo účinnost vyhlášky. Situace se opakovala vydáním nové plzeňské vyhlášky č. 1/2006 Sb. Plzeň ovšem odmítla složit zbraně v započatém boji s prostitucí a vydala třetí vyhlášku č. 3/2006 Sb. Tentokrát již ministerstvo podalo návrh na zrušení vyhlášek k Ústavnímu soudu, protože jeho nástroj na sistaci vyhlášek se ukázal jako neúčinný. Ministr vnitra ve svém podání zopakoval klíčovou námitku, dle níž kombinací legálně definovaného pojmu veřejného prostranství s pojmem současně zastavěného území města nedochází k dostatečně určité a s principem právní jistoty souladné lokalizaci veřejných prostranství, na něž se

stanovený zákaz vztahuje, když takto nedochází k jejich konkrétnímu vymezení. Konkrétně v tomto případě se projevila změna přístupu Ústavního soudu, protože bylo rozhodnuto ve prospěch města a návrh zamítnut. Lze považovat za možné, že kdyby hned první vyhláška byla řešena Ústavním soudem, došlo by k jejímu zrušení s poukazem na nevhodné vymezení míst, kde je prostituce zapovězena.

Z úspěšných měst, jejich obecně závazné vyhlášky jsou v souladu s pravomocemi obce jsou Kaplice. Vyhláška č. 1/2003, o některých omezujících opatřeních k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku stanovuje v čl. 1 činnosti, jež se považují za narušující veřejný pořádek, rozporné s dobrými mravy, ochranou bezpečnosti, zdraví a majetku. Jedná se o nabízení sexuální služby spočívající v podání ústní, zvukové, písemné, obrazové informace nebo nabízení této služby různými posunky a pohyby těla, jakož i odhalováním intimních částí těla a o poskytnutí a využití sexuálních služeb. Uvedené činnosti nelze provádět na všech veřejných prostranstvích, jimiž se chápou všechna náměstí, ulice, tržiště, chodníky, veřejná zeleň a parky a další prostory přístupné každému bez omezení, tedy sloužící obecnému užívání, a to bez ohledu na vlastnictví k tomuto prostoru.⁴⁸

Změnu v ustálené judikatuře Ústavního soudu k vyhláškám, jež se v minulosti snažily o odstranění tohoto negativního jevu, hodnotím velmi kladně. Odklon od požadavku precizního vymezení míst, kde je prostituování zakázáno, který sice vyhovoval striktní jazykové interpretaci ust. § 10 písm. a) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ale dostatečně nezohledňoval účel předmětných vyhlášek, považuji za jedno z malých „vítězství“ morálky a mravnosti nad svobodou chování, příp. podnikání, kterou v tomto ohledu považuji spíše za účelově

---

48 Přehled platných vyhlášek města Kaplice Web: Město Kaplice (citováno 15. 12. 2009). Dostupný z: http://www.mestokaplice.cz/goto.php?from=&id=&site=me_vyhlasky

zneužitě sousloví.

11. 5. Závěrem k tématu

Váhavost zákonodárce nad komplexní úpravou problematiky na úrovni zákona je zarážející vzhledem k celospolečenskému zájmu na jednotném přístupu k potlačování prostituce. Kolize překvapivě stále přežívá v základní otázce, tedy zda vůbec prostituci regulovat. Současná právní úprava sice postihuje jevy provázející prostituci, což ale nemůže být vnímáno jako dostačující. Navíc aktuálně se nejedná o až tak probírané téma, byť na palčivosti mu to neubírá.

Samozřejmě existují i protichůdné názory zastávající se legalizace prostituce. Podle mého názoru není v zájmu společnosti v žádném směru, aby legalizace proběhla. Populisticky můžeme odkázat na argument o daňových únicích. Přihlédneme-li ovšem k aktuálnímu postoji Ústavního soudu, který pomáhá v postihování pouliční, resp. silniční prostituce a jejímu vytlačení za zdi erotických zařízení, je možné počítat s tím, že množství nezdaněných prostředků se sníží, a tím odpadne hlavní zbraň zastánců legalizace prostituce. Pokud bude zájem na radikálním zásahu i do tohoto způsobu provozování prostituce nabízí právní řád k využití cestu důsledné kontroly ze strany státních orgánů. Majitel, resp. provozovatel nočního klubu, musí dodržovat celou řadu právních předpisů (stavební předpisy, hygienické předpisy, předpisy o požární ochraně atd.). Dozorové orgány mají významná kontrolní oprávnění, včetně práva vstupovat do všech prostor provozovny (včetně pokojů). Stačí odradit zákazníky - zdroj příjmů - takovým konáním úředního orgánu.⁴⁹

---

49 Metodika k možnému postupu obcí k v oblasti regulace prostituce Web: Místní úřad (citováno 15. 12. 2009). Dostupný z: http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/rs_atlantic/data/files/metodika-obce.pdf

Závěr

Cílem této práce bylo přiblížit neurčitý právní pojem „veřejný pořádek“ a především vymezit skutkové podstaty jednání, jež není v souladu s obsahem pojmu „veřejný pořádek“.

Zachovávání veřejného pořádku úzce souvisí se stavem společnosti, jejíž většina nastavuje kritéria pro určení hranic společensky přípustného chování.

Oblast správního trestání za jednání proti veřejnému pořádku se vyznačuje větší koncentrací prvků, jež je třeba jednoznačně definovat. Vycházením z takových definic pak lze přistoupit k závěru o přestupkovém charakteru konání a v souladu se zákonem vyslovit sankci.

Hlavním a kýženým předmětem práce bylo rozebrat prvky skutkových podstat přestupků proti veřejnému pořádku s ohledem na judikaturu českých soudů, v níž se pružně odráží stav a chápání společnosti v této oblasti. Jednotlivé prvky, jež jsou základními jednotkami celků nazývaných skutkové podstaty přestupků, jsou v mnohých případech bohatě vymezené v soudních rozhodnutích. Soudní praxí je též vytvořena řada logických řetězců, podle nichž lze vyvodit spolehlivý závěr o případném nezákonném jednání, bude-li se o něm uvažovat jako o jednání přestupkového rázu.

Chtěla jsem vytvořit zajímavou a rozmanitou práci, která se dotkne důležitých témat, poukáže na konfliktní body, vytvoří představu o vývoji společnosti, jež se odráží v rozhodování nejvyšších soudních instancích, nebude prostým opisem učebnic a přitom dosáhne žádoucí úrovně obvyklé pro diplomovou práci. Cíl, který jsem si stanovila, považuji za splněný uspokojivě.

12. Seznam použité literatury

Monografie

Průcha, P. Správní právo – obecná část. Brno: Masarykova univerzita a nakladatelství Doplněk, 2007, ISBN 9788072392070

Mates, P. a kol. Základy správního práva trestního. Praha: C. H. Beck, 2008, ISBN 9788071798064

Horzinková, E. Kučerová, H. Zákon o přestupcích s komentářem a judikaturou. Praha: Leges, 2009, ISBN 9788087212158

Červený, Z. Šlauf, V. Přestupkové právo. Komentář k zákonu o přestupcích včetně textu souvisejících předpisů. Praha: Linde, 2008, ISBN 9788072017133

Šiškeová, S. Lavický, P. Podhrázký, M. Přehled judikatury ve věcech správního trestání. Praha: ASPI, 2006, ISBN 8073572001

Horzinková, E. Čechmánek, B. Přestupky a správní trestání. Praha: Eurounion, 2008, ISBN 9788073170691

Černý, J. Janata, J. Veřejný pořádek aneb co trápí starosty. Praha: Linde, 1999, ISBN 8072011715

Koudelka, Z. Právní předpisy samosprávy. Praha: Linde, 2001, ISBN 9788072016907

Jelínek, J. a kol. Trestní právo hmotné. Praha: Linde, 2006, ISBN 807201630X

Skulová, S. Správní uvážení: základní charakteristika a

souvislosti pojmu. Brno: Masarykova univerzita, 2004, ISBN 8021032375

Články v časopisech

Mates, P. K problematice neurčitých právních pojmů ve správním právu. Právní rozhledy, 2007, č. 9

Kadečka, S. Obce a diskotéky. Právní rádce, 2001, č. 6

Právní předpisy

Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozd. předpisů

Zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozd. předpisů

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích ve znění pozd. předpisů

Nařízení vlády ČR č. 273/2008

Vyhláška Ministerstva zdravotnictví č. 13/1997 Sb., o ochraně před nepříznivými účinky hluku a vibrací

Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, ve znění pozd. předpisů

Internetové zdroje

<http://www.portal.gov.cz>

<http://www.usoud.cz>

<http://www.nsoud.cz>

<http://www.mvcr.cz>

<http://www.ochrance.cz>

<http://www.czso.cz>

<http://www.mestokaplice.cz>